

Posicionament Educatiu d'Units per Avançar

Situació Actual

L'educació i la formació són condicions importants per a la configuració integral de la persona, per a l'exercici dels nostres drets de llibertat i per al compliment dels nostres deures cívics. Cal que l'Educació contribueixi al desenvolupament de la personalitat, transmeti la cultura, proporcioni coneixements especialitzats i aptituds socials, i correspongui a les exigències del desenvolupament social i econòmic de Catalunya tot formant per al món laboral i professional.

La família constitueix el primer hàbitat de l'aprenentatge comunitari. Els pares són els primers i principals educadors de llurs fills, i en aquest camp tenen fins i tot una competència fonamental: són educadors perquè són pares.

Els pares, com a transmissors de valors, són els principals i primers responsables de l'educació dels seus fills i filles. Com a contrapartida a aquesta responsabilitat els correspon doncs, el dret d'educar-los, el de triar la formació ètica, moral i religiosa que desitgen per als seus fills, el model pedagògic, el tipus d'educació, l'ideari i l'escola que desitgen.

L'objectiu de l'educació és formar i desenvolupar íntegrament persones lliures. Però només es pot educar per a la llibertat des de la llibertat. Des de la llibertat de l'elecció de centre docent, des de la llibertat de la creació de centres docents, des de la llibertat de configurar i triar l'ideari. La llibertat d'elecció de centre no constitueix un element més de la qualitat del sistema educatiu, sinó un dret fonamental emparat en al legislació i pressupòsit del sistema.

Així, Units defensa absolutament aquest tres elements:

- Defensem la lliure elecció de centres per part dels pares dins la xarxa de centres públics, concertats i privats i conformen el servei públic d'educació a Catalunya, garantint el dret a una educació de qualitat.
- Defensem el dret dels pares i mares, reconeixem el dret a la promoció d'escoles i iniciatives educatives que, amb el seu projecte o caràcter propi, formin part del Servei Educatiu de Catalunya, segons estableix la LEC de 2009.
- Defensem el nostre “model educatiu català”, ric amb tradicions pedagògiques i centres escolars amb una constant innovació. És a dins el “model d'escola catalana” a on l'educació diferenciada no pot restar aliena en aquesta defensa, com un model més a complementar la llibertat de les famílies alhora de triar centre educatiu.
- Defensem el model català d'immersió lingüística com a model pedagògic i de cohesió, fent les següents consideracions:
 - En aplicació de l'Estatut d'Autonomia i de la Llei d'educació de Catalunya, s'ha desenvolupat un model pedagògic i de convivència eficaç i respectuós amb tots els alumnes, sigui quin siguin els seus bagatges, necessitats o procedències. L'esperit que mou i mourà aquesta manera de pensar i de fer, no és altre que la històrica voluntat integradora de Catalunya, que en termes educatius es tradueix en la no-separació dels alumnes per raó de la llengua.
 - El sistema d'immersió lingüística, que d'acord amb aquesta voluntat integradora s'aplica a Catalunya des de fa més de tres dècades, ha estat reconegut internacionalment com un model d'èxit. Aquesta sistema contribueix de manera decisiva a la convivència escolar i al bon funcionament de la institució educativa, evitant la segregació i possibilitant la compensació o desigualtats socials.
 - Al llarg de tots aquets anys s'ha demostrat que la utilització del català com a llengua vehicular és del tot compatible amb el respecte als drets lingüístics personals dels alumnes, al mateix temps que evita la segregació per raons del idioma.
 - L'evidència empírica disponible suggereix que la relació cost-benefici que pot generar el bilingüisme proporciona un saldo

favorable per al funcionament cognitiu al llarg de la vida en general.

Actualment, aquest sistema d'escola catalana i amb un model d'immersió propi està en perill degut a la LOMCE i per una reiterada judicialització envers als seus principis bàsics.

Davant d'aquesta malaurada realitat, Units per avançar no pot restar aliena i afirma que el model de l'escola catalana està totalment consolidat, que la immersió lingüística i la consideració del català com a llengua vehicular ha donat solidesa a aquest model, que la immersió lingüística ha de continuar essent un dels principals actius per aconseguir una societat cohesionada, i que davant de qualsevol agressió que pugui posar en perill el model d'escola catalana a d'actuar amb tots els mitjans democràtics per millorar la seva eficàcia i per continuar essent un autèntic instrument de construcció del nostre país.

El nostre sistema educatiu

El nostre sistema educatiu ha estat el més canviant des de els inicis de la democràcia. Des de l'any 1980 fins a l'actualitat, hem tingut diferents lleis de caràcter ideològic-educatiu. Per tots es conegut allò que cada govern ha fet la seva pròpia Llei d'educació: LOECE, LODE, LOGSE, LOPEG, LOCE, LOE i finalment LOMCE; una nova llei orgànica quasi per cada "legislatura".

L'estabilitat, eina fonamental pel bon funcionament de les polítiques educatives d'un país, no ha existit mai. La confusió i perquè no, el desengany moltes vegades, ha viscut entre tota la comunitat educativa. Les conseqüències de tot això són sobradament conegudes: taxes altres de fracàs i abandonament escolar, índex d'avaluació i de resultats poc satisfactoris del nostre nivell de qualitat educativa, cansament docent, entre d'altres.

Aquest desencís ha esclatat en l'aprovació de la Llei orgànica de millora de la qualitat educativa. El rebuig polític i social amb la qual ha estat aprovada se'ns revela absolutament desencertat.

Una llei que considerem un greu error pedagògic i social el tractament que s'hi dona a les llengües. Una llei que ataca frontalment a l'autonomia educativa de les comunitats autònomes –i als propis centres educatius- pel que fa a l'elaboració del currículum i els mecanismes d'avaluació.

Una llei que conté una forta càrrega política/ideològica en el seu articulat perjudica en l'assoliment dels consensos necessaris alhora de fer front al seu desplegament, provocant un element d'inestabilitat per al sistema educatiu, quelcom que cal sempre rebutjar.

En conseqüència Units per Avançar rebutja de manera unànime l'actual llei d'educació estatal, la LOMCE, demanant la seva retirada, o si s'escau la seva substitució en tot aquell articulat que afecta a allò que disposa el nostre Estatut d'autonomia i la Llei d'educació de Catalunya, a on es reconeix el nostre model educatiu propi, reeixit pedagògicament i socialment

A Catalunya la Llei d'educació

La nostra Llei d'educació va néixer l'any 2009 fruit de la idea del consens i l'estabilitat, aprovada per una molt àmplia majoria del Parlament de Catalunya.

La finalitat de la nostra llei es donar cobertura i reconeixement al model d'escola catalana, de tradició pedagògica pròpia i fonamentada en un model lingüístic de convivència i cohesió social que cal protegir.

Units per Avançar defensarà aquest esperit de consens que va portar a l'aprovació de la LEC. Trencar aquest consens amb lleis o bé reformes aniria en contra de l'estabilitat que se'ns demana per part de tota la comunitat educativa i alhora cauríem en l'error de les inèrcies negatives de successius canvis que han fet lleis estatals.

Ara més que mai ens cal consens i estabilitat. Aquest dos elements ens portaran a la qualitat i excel·lència educativa, revisant i complementant allò necessari, però amb uns eixos bàsics intocables pel que fa al nostre model educatiu propi. Ens cal doncs, facilitar el marc institucional estable i adequat per a la millora sistemàtica de la qualitat del sistema educatiu català. No hem de pretendre canviar novament l'ordenació educativa, sinó possibilitar que l'acció educativa es desenvolupi en un marc que estimuli la innovació i consolidi les bones pràctiques educatives.

Iniciatives com la Iniciativa Legislativa Popular -ILP- demanant el canvi en la LEC per tal d'acabar amb els concerts educatius i que totes les escoles passin a ser públiques és totalment contrari al dret dels pares i mares a triar l'escola que prefereixen per als seus fills. El dret a l'elecció de centre és inherent als valors de personalisme i humanisme socialcristià que inspiren al nostre partit. El pluralisme educatiu es fonamenta en el lliure dret a escollir escola. Atemptar contra aquest fet és coartar la llibertat dels pares i les mares. Units per Avançar defensa i defensarà sempre aquest principi bàsic. Elecció de centre amb total llibertat: públic, privat-concertat i privat, com a element clau. L'educació és un dret de totes les persones, garantint el seu exercici al llarg de tota la vida i atenent totes les facetes del desenvolupament personal i professional. Units per Avançar bloqueja i bloquejarà qualsevol iniciativa que vulgui reobrir el debat de la reforma la LEC així com propostes com la ILP sobre u sol "model educatiu". Per tot això proposem:

- Enfortir el diàleg i el compromís amb l'educació entre els diferents agents socials i educatius en el seu conjunt, per no caure amb el tacticisme polític i irresponsable de canvis.
- Buscar l'estabilitat i el consens en el desplegament de la LEC amb visió de futur, consolidant un projecte educatiu de país que garanteixi el dret a l'educació de tota la ciutadania.

Reptes actuals del sistema educatiu

Si fem una diagnosi d'elements clau de present i de futur del sistema educatiu actual podem concloure que tenim els següents reptes, alguns ja una realitat ben immediata:

- Passar d'un ensenyament de transmissió de coneixements, encaminada a la cultura enciclopèdica a una altra que ensenya competències i habilita als alumnes per a l'autoaprenentatge al llarg de la seva vida.

- Donar una educació de qualitat a tots els alumnes. Aconseguir que tots ells progressin en els seus aprenentatges i en el seu desenvolupament personal.
- Educar en els drets però també en els deures i les responsabilitats. El paper de l'educació és imprescindible per ajudar als nostres infants i joves a entendre la dialèctica entre valors particulars i valors universals.
- Adaptar-se als canvis social Actualment la desorientació de pares i professorat en enorme, ens trobem en un moment de canvi i com en tot moment de canvi la societat està immersa en una crisi de valors. Possiblement aquest és un gran problema, els professionals de l'educació així com la resta de la societat de la qual aquests formen part, ens costa identificar quins valors hem de transmetre als nens, adolescents i joves. Es necessari fer un esforç per comprendre la societat en que vivim a fi de poder decidir quina és la direcció que ha de prendre la seva educació, sabent que aquesta haurà d'anar adaptant-se a les noves transformacions socials que es vagin produint. En aquest sentit des de fa uns anys hi ha veus expertes que estan intentant cridar la nostra atenció, destaquem per la seva importància i difusió l'informe de *la UNESCO de la Comissió Internacional sobre educació pel segle XXI, presidida por Jacques Delors (Delors i altres, 1996)* que ens alerta sobre la magnitud dels canvis científics, tecnològics i culturals que s'està produint en aquest nou segle i posa en evidència els perills que amenacen a la població mundial sinó es fa una aposta clara per la seva formació i preparació per viure en un món canviant i ple d'incerteses. El que demana la societat no es fàcil, hem de trobar i consensuar entre tots, la societat no sols a l'escola, quins valors volem transmetre als nostres fills i a la vegada alumnes, quins són els aprenentatges importants, quins els necessaris i quins els imprescindibles, aquesta desorientació actual es manifesta en els sistemes educatius en forma de crisi en tots els països del món, de la qual el nostre país no n'està exempta.
- Aconseguir la màxima excel·lència per a cada alumne. L'excel·lència com a objectiu acadèmic té un ampli consens, podríem definir-la operacionalment com notes altes o bons resultats de l'alumnat dels diferents nivells en les diferents àrees. Ens cal buscar el màxim

desenvolupament de tots i cada alumne, i acceptar que no hi ha un estàndard únic igual per a tots ells.

- Garantir l'equitat sabedors de què els alumnes són diferents. No podem tractar-los amb uniformitat, en evident que això no funciona, el fons de la qüestió és com podem enfocar l'educació perquè realment sigui una font d'oportunitats per a tot l'alumnat. Aquí cal potenciar els criteris d'avaluació inicial i contínua, com a marc de referència educatiu.
- Potenciar la inclusió en l'educació entenent-la com educació per a tots. Considerem que avançar cap una major inclusió en l'educació es cosa de tots, s'ha de fer evident aquesta voluntat en les lleis, la formació inicial del professorat, el funcionament dels centres i serveis de suport a l'escola, i en el disseny i organització de l'activitat a les aules.
- Establir relacions de cooperació i complicitat amb els pares. Moltes famílies viuen amb autèntica angoixa l'etapa escolar dels seus fills, sobre tot les d'aquells nens que tenen més dificultat per aprendre o adaptar-se a l'escola, sigui pel motiu que sigui. Als docents també els angoixa que aquests nens no aprenguin al ritme dels seus companys o no s'acabin d'adaptar a la vida de l'escola, els preocupa també que les famílies els culpin a ells del poc èxit escolar dels seus fills, de tal manera que aquestes pors mai verbalitzades poden generar una situació poc còmoda en la relació família escola, especialment amb el tutor.

No es tracta d'enganyar a les famílies, més aviat el contrari, cal posar en comú les dificultats que manifesta l'alumne tant a casa com a l'escola però també s'ha de parlar de les habilitats que té el seu fill, explicar-los com es planifica el procés d'aprenentatge per aquet alumne, com es treballa en concret a les diferents assignatures, i que se li exigirà i que no, l'alumne i el tipus de família.

Per introduir tots els canvis que aquests reptes ens demana, caldrà impulsar un debat franc amb tots els agents de la comunitat educativa de Catalunya.

Eixos de la política educativa .

1. Respectem i defensem la lliure elecció de centres per part dels pares dins la xarxa de centres públics, concertats i privats. Tots ells conformen el Servei Públic d'educació de Catalunya. Cal dir que aquest dret d'elecció passa juntament amb la defensa d'una educació de qualitat.
2. Respectem i reconeixem el dret a la promoció d'escoles i iniciatives educatives que, amb el seu projecte o caràcter propi, formin part del Servei Educatiu de Catalunya, tal com estableix la LEC.
3. Defensem tot el ventall de "model d'escola catalana", ric amb formes i tradicions pedagògiques. És dins d'aquest model que defensem absolutament l'educació diferenciada, com un model més d'èxit, alhora que és fruit de la llibertat de les famílies de poder triar centre educatiu.
4. Tal com estableix la LEC, ens cal arribar al 6% del PIB en la despesa educativa. Aquest plantejament i llur assoliment, entenem que gradualment, cal fer-lo ja d'una forma consensuada. Per tan cal elaborar un estudi per tal de graduar l'assoliment de l'augment de despesa en les polítiques educatives. La millor inversió que podem fer entre tots per garantir el nostre propi futur és invertir en formar i educar les persones.
5. Ens cal impulsar per a l'escola pública una major autonomia alhora d'establir la finalitat de la despesa inversora tant en infraestructures, utilitatge com en assignació de personal. Cal una major responsabilitat i autonomia en els centres.
6. Ens cal revisar la quantia del concert, ara bé no generalista per a totes les escoles ni uniformadora per a tots els centres, sinó de caràcter

individual atenent a la peculiaritat del centre i a la seva zona d'influència i ens comprometrem al pagament de les despeses de funcionament derivades del concert educatiu a un màxim de 30 dies, amb l'objectiu d'ajudar a l'escola concertada. Moltes escoles concertades subsisteixen, des de fa molts anys, amb un finançament insuficient que ha llastrat les seves economies. Els centres han incrementat ràtios d'alumnes de forma molt generalitzada, i estan patint disminucions econòmiques i ajustaments diversos del finançament públic en un context on el suport econòmic de les famílies, que sempre havia mantingut el sector, ha minvat. Aquest fet, no cal dir que provoca greus tensions de tresoreria en moltes escoles i provocant situacions límits en alguns centres.

7. Renovar automàticament els concerts cada 6 anys si no han deixat de complir-se les condicions que van donar lloc a la seva subscripció. Aquí caldrà fer una valoració justa i equilibrada de la ràtio d'alumnes, en funció del centre i d'altres circumstàncies, alhora d'atorgar o treure un concert educatiu.
8. Donar una sortida, de forma acordada, a la disposició transitòria segona de la LEC, pel que fa a l'analogia retributiva entre tot el professorat del Servei d'Educació de Catalunya, així com definir l'igualtat de plantiller entre centre públics i concertats
9. Recuperar el finançament just de les Escoles Bressol, per tal de buscar un equilibri en les despeses de funcionament com amb l'aportació econòmica que realitzen les famílies. Pel que fa a les de titularitat privada, cal garantir-ne el seu finançament, tipus concert econòmic.
10. Implementar la Certificació de Qualitat Educativa (ISO 9001) a tots els centres reglats que depenguin del Departament d'Educació. Aquesta certificació, que caldrà establir els seus requisits, continguts, acreditació i posterior certificació, s'implementarà en el llarg de 7 anys. Aquesta certificació, seria un pas més en la recerca de la consolidació del model d'escola catalana buscant a l'hora la gestió de qualitat en els centres i la innovació pedagògica com a element d'excel·lència educativa. El Departament d'Educació crearia un Comissionat per establir el seu estudi i posada en funcionament.
11. Una major flexibilitat en l'aplicació de la normativa dels espais (autorització de centres), per tal d'adaptar-se a l'Autonomia de centres i a llur Projecte Educatiu.
12. Units per Avançar volem garantir la integració de l'etapa Infantil de primer cicle, llar d'infants, en aquells centres que la tinguin reconeguda. La normativa de preinscripció i matriculació no dona

puntuació a aquelles famílies que tenen el nen/a matriculat a P2 en la llar del centre i volen cursa P3 en el mateix centre. Aquest fet és discriminatori en el fet d'anar en contra de la lliure elecció de centre. Es pot donar la circumstància que una família no pugui entrar a l'etapa de P3, educació infantil de segon cicle, tenint el nen a la mateixa llar infants del centre que sol·licita la preinscripció.

13. Amés a més pel que fa a la normativa de preinscripció volem recuperar els punts que s'atorgava per aquells pares, mares que eren exalumnes del centre educatiu que fan la Preinscripció. La històrica llibertat d'elecció de centre cal defensar-la.
14. Garantir i ampliar el programa de subvenció per dotar de finançament addicional als centres privats que presten el Servei d'Educació de Catalunya en entorns de característiques socioeconòmiques desfavorides. Les escoles concertades escolaritzen famílies que estan detectades com a situació de risc i d'exclusió social per necessitats econòmiques. Els centres moltes vegades es fan càrrec de totes les despeses d'escolarització d'aquestes famílies.
15. Crear una cartera del serveis de suport als centres educatius en general, siguin públic o concertats, en la qual s'estableixi normativament i en base a paràmetres objectius definits a aquesta normativa per quin alumnat més vulnerable i en quines proporcions i especialitats poden demanar increments d'ajuts materials i humans. Aquesta manera de procedir ens permetria ajustar millor a les necessitats de l'alumnat i dels centres, les dotacions dels recursos humans de suport ja existents, com vetlladors, auxiliars d'educació especial, mestres especialistes en atenció a la diversitat, logopedes, orientadors, psicòlegs i pedagogs, serveis intensius de suport a l'educació inclusiva (SIEI), coneguts fins la publicació del Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu com a USEE
16. Revisar els criteris d'atorgament de beques de menjador a aquells nens fills de famílies en risc de pobresa. Ens cal augmentar les partides destinades a beques i ajuts de menjador escolar, tant en períodes lectius com a no lectius.
17. A les escoles d'infantil i primària cal impulsar l'atenció primerenca i preventiva davant les dificultats d'aprenentatge i el cribratge universal com a eina per identificar l'abans possible els trastorns específics que dificulten l'aprenentatge. El camí a seguir ja el marca la LEC a l'article 82. *“Criteris d'organització dels centres per a*

atendre als alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació relacionats amb l'aprenentatge escolar.

18. A l'etapa de educació secundària obligatòria cal recuperar els exàmens de setembre com una segona oportunitat d'èxit, fer els exàmens de recuperació uns dies després d'acabar el curs no és una segona oportunitat és més aviat un tràmit legal que no aporta cap valor afegit. Mantindrem i ajustarem si cal, les mesures de suport per aquell alumnat amb majors dificultats per aprendre o per participar a l'aula, pels alumnes especialment dotats intel·lectualment i per aquells alumnes que per la seva incorporació tardana en el sistema educatiu tenen dificultats generalment temporals de seguiment escolar.
19. Al batxillerat cal procurar l'èxit de tot l'alumnat, estem d'acord amb la recomanació del Departament d'Educació en que al iniciar el batxillerat es faci un pla individual (PI) per aquell alumnat amb trastorns del neurodesenvolupament recollint les possibles adaptacions d'algunes matèries però sobre tot els criteris d'avaluació i les ajudes tècniques a proveir.
20. Ens cal optimitzar la formació professional per tal de reduir al màxim el fracàs escolar i l'abandonament prematur, així com combatre l'atur juvenil. Cal buscar una major implementació, amb la col·laboració dels diferents agents socials i empresarials, per tal d'establir una major requalificació de la població desocupada. La poca flexibilitat amb la ràtio d'alumnes de FP, malmet l'esperit de formació amb vocació d'aprenentatge /inserció com a motor econòmic del nostre país. La FP Dual és una realitat a implementar com a model únic de formació professional. Reforçarem aquest model que permet compaginar la formació acadèmica amb el coneixement de l'àmbit laboral.
21. Cal impulsar un debat dels Departament d'Empresa i Coneixement, educació , Treball, Afers Socials i Famílies i agents socials per ajustar l'oferta de formació professional a les necessitats del món del treball.
22. Permetre accedir al cicle formatiu a aquelles persones, que encara que no tinguin les condicions d'accés, sempre que tinguin més d'un cinquanta per cent de competències reconegudes en el programa de Reconeixement de Competències.
23. Cal redefinir l'estructura organitzativa de l'administració educativa. Com ha de ser el Departament d'Educació, la seva xarxa territorial,

la seva relació amb la societat, la comunitat educativa i els centres escolars. Per fer-lo més àgil i eficient, revisant plantilles de personal en tots els àmbits.

24. Cal avançar decididament cap a la professionalització de la direcció dels centres públics, com a peça clau per la millora del sistema educatiu català. El nou paradigma educatiu, basat en l'autonomia de centres, exigeix uns canvis sistèmics en la gestió que impliquin a tots els agents educatius en un context d'equitat i excel·lència.
25. A fi d'impulsar als centres educatius les mesures proposades apostem per uns equips directius altament qualificats, al servei de la ciutadania, compromesos amb l'aprenentatge del l'alumnat, capaços de liderar una organització escolar autònoma i oberta amb capacitat d'actualitzar la seva acció educativa i per una formació continua del professorat adequada als reptes actuals com són la diversitat de l'alumnat, treball per competències i la utilització tecnologies a l'aula entre d'altres.